

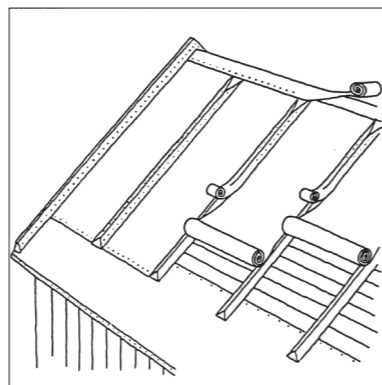
STRÅ, SKIFER, PAP & CEMENTTAGE

Tagpap

Tjærepap var i sidste halvdel af 1800-tallet et billigt alternativ til stråtag og spåntag. De tidlige typer kaldes "stenpap" – opbygget af filt med tjære. De tidlige papbelægninger var uden klæbere – de blev blot sømmed. Trekantlister blev sømmed på taget, og banerne blev rullet ud mellem listerne og samlingerne blev dækket med smalle strimler ned over listerne. På den måde fik man ingen sømhuller midt ude på banen, hvor regnvandet løber.

I dag er tagpap helt anderledes – det er tykkere og opbygget med bitumem – asfalt – og oversiden er bestrøet med skifersmuld. De fås typisk i sort, grå, rød og grøn. Tidligere skulle tagpap tjæres med års mellemrum – det er de nye paptyper ikke beregnet til. Som regel klæbes pap på i dag.

"Listedækning" er kommet på mode igen - det gør en stor plan tagflade mere levende og markant. Listedækning kræver dog en vis hældning på taget. Tagpap er stadig velegnet til ældre bebyggelse på udhuse og halvtage. Her skal man dog undgå de farvede paptyper – sort og grå er "klassiske". Underlaget for tagpap er stadig høvlede pløjede brædder, men krydsfiner er nok nu mere almindelig.

Traditionel listedækning

Moderne listedækning i tagpaptag

TILLADELSE – ANSØGNING

Der skal ansøges om alle udvendige ændringer. Ved ansøgning skal der fremsendes tegninger. Tegninger skal være målfaste og vise detaljer. Der kan fremsendes tydelige fotografier til understøttelse af ansøgningen.

Regler der gælder for din ejendom kan ses i den bevarende lokalplan, i tinglysningen, samt på:

• www.brk.dk - Teknik & Forsyning

Her finder du også flere oplysninger og links til emnet bygningsbevaring.

Ansøgningen sendes til:

Teknik & Miljø
Skovløkken 4
3770 - Allinge

Der kan ligeledes hentes ansøgningsvejledning og skema på hjemmesiden.

1. UDGAVE - april - 2008

Tekst&Rådgivning Niels-Holger Larsen - ARK.MAA • Rønne

STRÅ, SKIFER, PAP & CEMENTTAGE

Stråtage

Gennem århundreder har byerne og især fiskerlejerne været præget af stråtage og trægavle. Kun få fornemme byhuse havde tagsten indtil begyndelsen af 1800-tallet, hvor lovgivning for købstæderne krævede tagsten og murede gavle, som følge af dyrekøbte erfaringer med bybrande. Der er således adskillige bygninger, som er "født" med stråtag, men senere forsynet med spån, tagpap, tegl, betontagsten, eller pandeplader – især i fiskerlejerne og selvfølgelig på landet.

Bornholmske stråtage

Frem til for ca. et halvt hundrede år siden var de bornholmske stråtage tækket med rughalm. Det er sjældent i dag. Nu bruger man rør. Det skyldes den store forskel i holdbarheden. Den halm vi har i dag er for dårlig, og den skal specialtærskes, men god kvalitet kan stadig skaffes, bl.a. fra Polen. Tækkerør fås fra både nær og fjern, i gode kvaliteter.

Rørtagene har en lidt anden karakter end halmtage, men ret beset er rørtagene bedre, og de færreste vil nok vælge langhalm. Der er i dag også bedre muligheder for brandsikring af stråtage, så de med rimelighed kan anvendes i tættere bebyggelse, som f.eks. i fiskerlejerne.

Den bornholmske tækkemetode

Stråtagenes udformning og tækkemetode skifter fra egn til egn, og man bør bibeholde egnens skik. Den gamle bornholmske tækkemetode var binding med hasselkæppe – "kæppetækning". Rør, som på Bornholm først blev almindelig i 1960'erne, blev syet på med fortløbende tråd omkring lægterne. Nu, hvor man hverken binder eller syer, men skruer taget fast i oversiden af lægterne bliver tagene igen på sin vis kæppetækket. Kæppene er så ikke hassel, men galvaniseret kraftig hegnstråd. Der er sket en kraftig udvikling med stråtagshåndværket i de seneste 15 til 20 år, hvor stråtage er blevet en eftertragtet tagbelægning.

Bornholmske stråtage har nogle særtræk, som bør fastholdes. Det handler om udhængets udformning, vindskeder med husbrande og lyngmønning. Det er mere almindeligt, at de nederste to til tre lægter bæres af skalle. Afskæringen – vinklen - på taget udhæng er midt mellem vandret og vinkelret på tagfladen.

Melsted - strå-, cementtegl- og tegltag

Bræddegavl på bindingsværkshus
Bemærk gennemstukne hasselkæppe og
udskæring nederst på vindskeden.

Tækning med langhalm og hasselkæppe

